

Harvardprofessor en filosoof Harvey Mansfield schreef een boek over mannelijkheid

'Hillary Clinton kan nog een puntje zuigen aan Tarzan'

Harvey C. Mansfield is een man uit één stuk, iemand die van helden houdt, emotionaliteit voor mietjes vindt en het betreurt dat vrouwen van nature bestemd zijn om het huishouden te doen. Een interview met een van de intellectuele vaandelzwaaiers van conservatief Amerika.

DOOR MARNIX VERPLANCKE

"Toen ik vijftig jaar geleden in het leger zat, kreeg ik constant te horen dat ze een man van me zouden maken. Tegenwoordig vertellen ze de groentjes dat ze professioneel moeten zijn. Ik betwijfel of dat dezelfde resultaten oplevert." Professor Harvey C. Mansfield is een man naar wie geluisterd wordt in Washington en die vier jaar geleden de National Humanities Medal mocht ontvangen uit handen van president Bush zelf. Hij is iemand die vooral naar het verleden kijkt en daardoor heel wat te betreuren heeft. Zo betreurt hij bijvoorbeeld de achteruitgang van het onderwijsniveau aan de Amerikaanse universiteiten, de opkomst van de burgerrechtenbeweging, de gelijkshakeling van homo- en heteroseksuelen, het succes van het feminisme en, wat in feite de samenvatting is van dat alles, het misprijzen waarmee de stoere mannen van weleer vandaag bejegend worden. De negentiende-eeuwse pioniers worden volkerenmoorde-naars genoemd, men misgunt de Vietnamveteranen nieuwe banden op hun rolstoel en kijkt eens naar wat de GI's in Irak uitrichten. Mietjes zijn het. Was Mansfield geen stoere bink, hij zat al lang in een hoekje te grienen, maar janken doet een man als hij natuurlijk niet. Nee, hij schreef een boek: *Mannelijkheid*.

Je zelfvertrouwen bewaren in risicovolle omstandigheden, dat is hoe Mansfield mannelijkheid definieert. Het komt erop neer dat je door een ander bedreigd wordt en dat je dus moet verdedigen. "Dat is precies wat een mannelijke man wil", legt Mansfield gretig uit wanneer we hem in Brussel ontmoeten, "en ieder die dat niet wil, mag rekenen op zijn misprijzen. Hij keert zich vol walging af van mensen die niet weten hoe ze voor zichzelf moeten opkomen. John Wayne is het grote voorbeeld van een mannelijke man. Op het einde van sommige van zijn films merk je hoe hij ingenomen is met een vrouw. Hij geeft echter niet toe aan de verlokking, maar wandelt rustig weg. Hij heeft zijn plicht gedaan en is niet langer geïnteresseerd in de mensen die hij heeft geholpen."

Wat ik vooral onthouden heb van John Waynefilms zijn stoere praat en rondvliegende kogels.

Harvey C. Mansfield: "Mannelijkheid en geweld gaan inderdaad samen. Als je bereid bent op te komen voor datgene waar je in gelooft, zul je soms geweld moeten gebruiken. Maar belangrijker dan dat geweld op zich zijn de woorden die het justifyen. Ik vind assertiviteit heel belangrijk. Je moet volledig achter je woorden staan, ook al weet je dat ze niet voor de volle honderd procent waar

■ Harvey Mansfield: 'Vrouwen verlangen bescheidenheid en huiselijkheid. Seksuele onafhankelijkheid leidt alleen maar tot verdriet en eenzaamheid.'

zijn. Precies wat een politicus doet tijdens een parlementair debat, wat meteen de link legt tussen mannelijkheid en politiek."

Vrouwen kunnen dus geen goede politici zijn?

"Ze hebben alleszins een groot nadeel."

Wat denkt u dan van Hillary Clinton?

Zou een vrouwelijke president anders gereageerd hebben op 9/11 dan Bush?

"Dat is moeilijk te zeggen. Bush wist meteen dat hij een oorlog wou. Hij bezocht die dag een school, keek naar de kinderen en wist wat hem te doen stond. Een vrouwelijke of een minder mannelijke president zou dat misschien niet gedaan hebben. In Bush zien we tegelijkertijd de goede en de slechte kant van mannelijkheid. Hij is vastberaden en

irrationaal propageert?

"Ik geef toe dat mannelijkheid irrationeel is, maar er zit wel een soort rede onder. Zij brengt iets bij wat redelijke mensen niet hebben, de wil om op te staan en principieel te zijn. Als het een slecht principe is, is mannelijkheid slecht, maar als het een goed is, zit je met iets prachtigs."

Kun je een mannelijke man zijn in een democratie?

In Bush zien we tegelijkertijd de goede en de slechte kant van mannelijkheid

"Dat het een formidabele vrouw is met heel wat mannelijke eigenschappen. Ze is niet zo mannelijk als Margaret Thatcher, die heel wat mannen binnen haar kabinet de stuipen op het lijf kon jagen, maar een vrouwelijke vrouw zou ik Hillary Clinton toch niet noemen. Ze laat niet met zich sullen. En zo moet je ook zijn om ergens te komen in de politiek. Je kunt niet altijd lief zijn."

En toch, tijdens de voorverkiezingen in New Hampshire sprongen de tranen in haar ogen en toonde ze zich van haar emotionele kant, wat haar de overwinning opleverde.

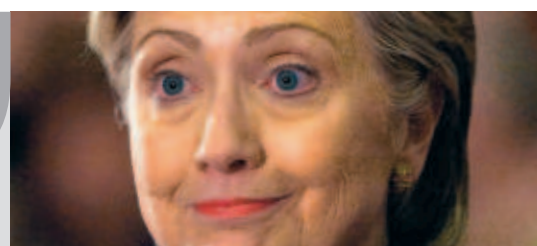
"Ze won er de stemmen van de vrouwen mee, omdat ze kwetsbaar en menselijk leek. Ik denk niet dat ze het gepland had of deed alsof. Ze had gewoon geluk. Maar een tweede keer komt ze er natuurlijk niet mee weg."

blijft bij zijn besluiten, ook als hij er hevig om bekritiseerd wordt. Maar je zou hem net zo goed te koppig kunnen noemen om goed te zijn."

Misschien had hij beter een beetje minder mannelijk gereageerd en zijn woede eerst laten afkoelen voor hij reageerde.

"Mannelijkheid en impulsiviteit zijn niet hetzelfde. Er zijn verschillende niveaus van mannelijkheid. Op het primaire zou je mannelijkheid inderdaad kunnen zien als een impulsieve reactie: jij zegt iets wat me niet aanstaat en ik geef je een klap voor je kop. Op een hoger niveau is mannelijkheid iets beredeneerder, maar zeker niet te veel. Voorzichtigheid en reflectie zijn geen mannelijke eigenschappen."

U bent dus een filosoof die de

Hillary Clinton is een formidabele vrouw met heel wat mannelijke eigenschappen

"Het is zeker niet makkelijk, omdat je altijd verlangt naar een aristocratie van mannelijke mannen die boven de rest staat. Zelfs dat zie je in een John Waynefilm. De aristocratie bestaat daar uit degenen die goed overweg kunnen met revolvers. De onmannelijke mannen zijn dan de farmers. Of kijk naar Tarzan, nog zo'n mannelijke man, en een aristocraat in de jungle, de koning van de apen. Daar kan Hillary Clinton een puntje aan zuigen."

De mannelijkste mannen vind je vandaag wellicht onder de moslimfundamentalisten: principieel, heldhaftig en neerkijkend op alles wat vrouw is, maar mij maken ze wel een beetje bang.

"En mij ook. Dat zijn geen mannelijke mannen meer, die zijn overmannelijk en

gevaarlijk. Zij verachten ons omdat we te vrouwelijk zijn, niet willen vechten en vrede boven strijd prefereren. Dat justifyeert niet wat zij doen, maar maakt wel dat wij opmerkzaam moeten zijn. Ze mogen niet denken dat we zwakelingen zijn. Voor hen is de zwakte van de tegenstander immers geen reden om de strijd te stoppen, maar juist een uitnodiging om de genadeslag te geven. Vandaar de nood om onze mannelijkheid in de verf te zetten in het Midden-Oosten."

Waar en wanneer hebben we onze mannelijkheid verloren?

"Daar spelen verschillende zaken, zoals bijvoorbeeld de professionalisering van onze samenleving. Een job is gebonden aan regels en afspraken en als je je daar mooi aan houdt, ben je functioneel voor het bedrijf waar je werkt. Veel onmannelijker, of onvrouwelijker, dan dat kun je niet gaan. Een andere belangrijke factor is de opkomst van de technologie die de fysieke kracht van mannen minder relevant maakte. Een vrouw kan net zo goed een machine bedienen als een man, terwijl ze vroeger de duimen moest leggen als het op lichamelijke arbeid aankwam. De opkomst van de handel heeft onze mannelijkheid ook geen goed gedaan. Er wordt gemarchandeerd en onderhandeld en alles heeft een prijs, wat onprincipieel gedrag bevordert. Mannelijkheid draait om eer, wat je bij de moslims nog heel duidelijk ziet, terwijl de handelaar alleen maar aan zijn winst denkt. En er is natuurlijk ook het feminisme, maar het belang ervan bij de neergang van de mannelijkheid wordt flink overdreven. Het feminisme was oorspronkelijk niet zo erg tegen mannelijkheid. Wat het er niet goed aan vond, was dat het vrouwen buitensloot. De reactie van vrouwen daarop was dat ze zich net zo mannelijk wilden tonen, omdat ze hun job wilden overnemen. Wat de vroege feministes wel aanvielen, was vrouwelijkheid. Het eerste Amerikaanse feministische boek was Betty Friedans *The Feminine Mystique*. Daarin wordt beweerd dat het concept van de huisvrouw een onderdrukkende sociale constructie is die moet verdwijnen."

U zegt steeds dat vrouwen mannen willen worden, maar willen ze niet gewoon evenveel vrijheid hebben als mannen en zichzelf zijn?

"Maar wat zijn zij? Zij hebben helemaal geen definitie van wat het betekent om een vrouw te zijn. Wat een vrouw zou moeten onderscheiden van een man wordt nooit gezegd. In de praktijk komt dat erop neer dat ze mannen imiteren om te bewijzen dat ze wel degelijk in staat zijn om voor hun gelijkheid op te komen. Op carrièrevlak is dat goed afgelopen, maar op seksueel vlak stukken minder. Vrouwen dachten dat ze de zogenaamde seksuele vrijheid van de mannen moesten evenaren. Ze wilden komaf maken met de dubbele seksuele moraal omdat die de vrouw ondergeschikt maakte, dachten zij. En dat terwijl intussen aangevoeld is dat het voor het welzijn van die vrouwen precies beter is dat zij een striktere seksuele moraal hebben dan mannen. Vrouwen verlangen immers bescheidenheid en huiselijkheid. Seksuele onafhankelijkheid leidt alleen maar tot verdriet en eenzaamheid. Ik ken heel wat vrouwen van middelbare leeftijd die geen man hebben, te oud zijn voor kinderen en zich daardoor diep ongelukkig voelen. Waar het feminisme toe heeft geleid is meer rechtvaardigheid en minder geluk."

Harvey C. Mansfield, *Mannelijkheid*, Meulenhoff, Amsterdam, 388 p.

De Gedachte > 19

Abonneer u nu op de nieuwsbrief van De Morgen via demorgen.be

Michael Page
INTERNATIONAL

Ambitieuze en doorzetter?
Contacteer ons! info@michaelpage.be

DeMorgen
24/7

Nieuws en cultuur,
24 uur per dag, 7 dagen op 7
demorgen.be

MASTER
TURNHOUT
DESIGN
SALES '08
STWG OP DIEST 111 (N19) • TURNHOUT • 014416113
VAN 11 TOT 18 U. • ZAT. & ZON. OPEN • VRIJ. GESL.
WWW.MASTERMEUBEL.BE

BERICHT AAN DE ABONNEES

U kunt nu met uw afhaalkaart de 5 extra boeken uit de reeks Architectuur | design afhalen bij Standaard Boekhandel.

De afhaalperiode loopt nog tot en met zaterdag 9 februari.